

Warszawa, 27 marca 2026 r.

Ministerstwo Sprawiedliwości

Szanowni Państwo,

Poniżej przedstawiamy uwagi Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę do projektu ustawy o zmianie ustawy o Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy.

Doceniamy zaangażowanie Ministerstwa Sprawiedliwości w podejmowanie kroków służących ugodowemu rozwiązaniu kwestii opieki i kontaktów dzieci z rodzicami żyjącymi w rozłączeniu, w tym po rozwodzie. Zwracamy jednak uwagę na szczególną sytuację, nie uwzględnioną w proponowanych przepisach, gdy nierównowaga w sytuacji rodziców wynika ze stosowanej przemocy przez jednego z nich wobec drugiego. Mimo deklaratywnej chęci równego podziału opieki nad dziećmi, może ona wynikać ze słabszej pozycji jednego z rodziców, spowodowanej właśnie przemocą. Dlatego proponujemy poniżej zmiany w przepisach, które na taką nierówność zwrócą uwagę sądów.

Z wyrazami szacunku

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez Renata Szredzińska
Data: 2026.03.30 10:20:10 CEST

Renata Szredzińska
wiceprezeska zarządu
Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę

Komentowany przepis	Proponowana zmiana	Argumentacja
Art. 1. 1. b) § 1a ² .	Dodać punkt: 6) sąd ponadto sprawdza czy któryś z rodziców nie stosował przemocy wobec małoletniego, innych małoletnich w rodzinie lub drugiego rodzica, nie jest czynnie uzależniony od substancji psychoaktywnych, lub stan zdrowia psychicznego nie pozwala na bezpieczną opieką nad małoletnim.	W literaturze przedmiotu, badaniach naukowych i opiniach ekspertów-praktyków panuje konsensus, że 3 czynniki: przemoc, czynne uzależnienie oraz niebędąca pod kontrolą choroba psychiczna powinny wykluczać przyznanie opieki współdzielonej takiemu rodziców, gdyż nie ma wystarczających gwarancji, że taki rodzic będzie w stanie w sposób bezpieczny sprawować opiekę nad małoletnim.
Art. 1. 1. b) § 1a ³	Sąd nie orzeka bieżącej pieczy nad dzieckiem w powtarzających się, lecz niekoniecznie równych okresach w sytuacji, kiedy: toczy się postępowanie karne przeciwko jednemu z rodziców o przestępstwo na szkodę dziecka lub drugiego rodzica, toczy się procedura NK w której jeden z rodziców jest wskazany jako osoba stosująca przemoc, toczy się postępowanie w sądzie opiekuńczym o ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej jednego z rodziców.	Praktyka pracy specjalistów Fundacji w obszarze przeciwdziałania przemocy wobec dzieci oraz przemocy domowej wskazuje na wzrost w ostatnich dwóch latach zgłoszeń dotyczących przemocy wobec dzieci (wzrost liczby NK-A) oraz w SRIN związanych z wykonywaniem władzy rodzicielskiej, w których tłem jest spór rodziców o opiekę/kontakty/wykonywanie władzy rodzicielskiej. Sytuacja toczenia się procedury czy postępowania wyjaśniającego podejrzenie przemocy rodzica wobec dziecka czy sporu sądowego o opiekę wyklucza cel nowelizacji wskazany w

		ustawie, czyli współpracę rodziców dającą dziecku szanse na prawidłowy rozwój psychospołeczny, zmniejszając m.in. jego udział w sytuacjach konfliktowych i jest sprzeczne z powoływaną w uzasadnieniu naczelną zasadą orzekania o pieczy współdzielonej będzie zawsze dobro dziecka w świetle okoliczności konkretnej sprawy.
Art. 1. 1. b) § 1a ³	Dotychczasowy Art. 58 § 1a ³ zamienić na 58 § 1a ⁴	Przyjęcie poprawki wskazanej powyżej powoduje konieczność zmiany numeracji przepisów.
Art. 1. 1. c) § 1c.	„§ 1c. Sąd nie orzeka w przedmiocie kontaktów rodziców z dzieckiem i wysokości, w jakiej każdy z rodziców jest obowiązany do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka, jeżeli orzeka o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 i 1301 oraz z 2026 r. poz. 187 i 203) oraz gdy piecza współdzielona jest orzekana w porównywalnych okresach, a rodzice nie wnoszą o orzeczenie w tym zakresie.	Nowelizacja uwzględnia odstąpienia od orzekania w sprawie alimentów i kontaktów z dzieckiem w przypadku umieszczenia go w pieczy zastępczej. Nie ma jednak analogicznego odniesienia w przypadku orzeczenia pieczy współdzielonej o w miarę równym podziale.
Art. 1.1	Przepisy o pieczy współdzielonej ustanowić osobnym artykułem.	Nowelizacja zakłada zmiany w art. 58 kpc pkt 1 a dodając pkt. 1 a z kolejnymi indeksami od 1do

		3. Wobec zmian w pkt 1 a (skreślenie zdania 2) punkt ten będzie brzmiał następująco “W braku porozumienia, o którym mowa w § 1, sąd, uwzględniając prawo dziecka do wychowania przez oboje rodziców, rozstrzyga o sposobie wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem po rozwodzie.”, a pod nim będą punkty 1a¹ mówiący o pieczy zastępczej. Wykładania systemowa tej konstrukcji może powodować, że sądy będą orzekała opiekę współdzieloną głównie w sytuacji braku porozumienia rodziców. To może spowodować nasilenie konfliktu, którego zakładnikiem stanie się dziecko. To właśnie porozumienie rodzicielskie powinno warunkować możliwość orzeczenia opieki współdzielonej, bo jedynie współpraca, zgodność, dojrzałość rodziców daje szansę na sukces wychowawczy opieki współdzielonej.
Art 1.3 b	Usunięcie § 2a. “Sąd może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej obojgu rodzicom, orzekając pieczę współdzieloną.”	j.w Przy braku porozumienia rodziców piecza współdzielona nie rozwiązuje problemów związanych z wykonywaniem przez nich władzy rodzicielskiej a jedynie je nasila powodując eskalację do formy przemocy psychicznej wobec dziecka.

Bibliografia:

Jenni A. Leinonen, Tytti S. Solantaus, & Raija-Leena Punamäki (20023): **Parental mental health and children's adjustment: the quality of marital interaction and parenting as mediating factors** *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, Wiley, 2003, volume 44: 227-241, doi: 10.1111/1469-7610.t01-1-00116.

Baude, A., Drapeau, S., Lachance, V., & Ivers, H. (2019). Adjustment of children in joint custody and associated variables: A systematic review. *Journal of Child Custody: Research, Issues, and Practices*, 16(4), 313–338. <https://doi.org/10.1080/15379418.2019.1691106>

[Warshak, R. \(2014\)](#) Social Science and Parenting Plans for Young Children: A Consensus Report